

अनाथ तथा जोखिमयुक्त बालबालिकाको लागि सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम (सञ्चालन कार्यविधि) ऐन, २०७५

प्रमाणिकरण मिति:- २०७५/०४/०२

ऐन नं.:- १३

प्रस्तावना: अनाथ तथा जोखिमयुक्त बालबालिकाका लागि स्थानीय तहमा सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि सम्बन्धमा आवश्यक व्यवस्था गर्न वाञ्छनीय भएकाले, लिखु गाउँ सभाले यो ऐन बनाएको छ ।

परिच्छेद-१

प्रारम्भिक

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ : (१) यस कार्यविधिको नाम “अनाथ तथा जोखिमयुक्त बालबालिकाको लागि सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम (सञ्चालन कार्यविधि) ऐन, २०७५” रहेको छ ।

(२) यो कार्यविधि तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ ।

२. परिभाषा : विषय प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस ऐनमा,

- (क) “अनाथ तथा जोखिमयुक्त बालबालिका” भन्नाले १८ वर्ष उमेर पुरा नभएका दफा १२ बमोजिमका लाभग्राही बालबालिका सम्भन्नु पर्दछ ।
- (ख) “अध्यक्ष” भन्नाले गाउँपालिकाको अध्यक्ष सम्भन्नु पर्दछ ।
- (ग) “अभिलेख” भन्नाले दफा २२ बमोजिम तयार गरिएको अभिलेख सम्भन्नु पर्दछ ।
- (घ) “कार्यपालिका” भन्नाले गाउँकार्यपालिका सम्भन्नु पर्दछ ।
- (ङ) “कोष” भन्नाले अनाथ तथा जोखिमयुक्त बालबालिकाको लागि सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम सञ्चालन गर्न यसै कार्यविधिद्वारा स्थापना हुने अक्षय कोष सम्भन्नु पर्दछ ।
- (च) “प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत” भन्नाले गाउँपालिकाको प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत सम्भन्नु पर्दछ ।
- (छ) “प्रमुख” भन्नाले गाउँपालिका प्रमुख सम्भन्नु पर्दछ ।
- (ज) “वडा कार्यालय” भन्नाले गाउँपालिकाको वडा कार्यालय सम्भन्नु पर्दछ ।
- (झ) “शाखा” सामाजिक सुरक्षा हेर्ने शाखा सम्भन्नु पर्दछ ।
- (ञ) “समिति” भन्नाले कार्यपालिकामा गठित सामाजिक विकास समिति सम्भन्नु पर्दछ ।
- (ट) “सञ्चालक समिति” भन्नाले दफा ६ बमोजिम गठित कोष व्यवस्थापन तथा सञ्चालक समिति सम्भन्नु पर्दछ ।
- (ठ) “स्थानीय तह” भन्नाले गाउँपालिका भन्ने सम्भन्नु पर्दछ ।
- (ड) “स्थानीय स्तर” भन्नाले लिखु गाउँपालिकाको भौगोलिक क्षेत्र सम्भन्नु पर्दछ ।
- (ढ) “स्थानीय बाल अधिकार समिति” भन्नाले प्रचलित कानून बमोजिम स्थानीय स्तरमा बाल अधिकार सम्बर्द्धनको लागि गठित समिति सम्भन्नु पर्दछ ।

३. उद्देश्य : यस ऐनको उद्देश्य देहाय बमोजिम हुनेछ ।

- (क) अनाथ तथा जोखिमयुक्त बालबालिकाको लागि गाउँपालिकामा सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम सञ्चालन गर्न स्थापना हुने वा भएको कोषलाई नियमन गर्ने ।
- (ख) सञ्चालनमा रहेका अक्षय कोषबाट प्राप्त आम्दानी समेतको आधारमा सामाजिक सुरक्षा आवश्यक देखिएमा अनाथ तथा जोखिम युक्त बालबालिकाको पहिचान गरी उनीहरूलाई नगद प्रवाह गर्ने व्यवस्था मिलाउने ।

परिच्छेद -२

कोष स्थापना तथा सञ्चालन

- ४. अनुमति दिने :** (१) गाउँपालिका क्षेत्रमा अनाथ तथा जोखिमयुक्त बालबालिकाको लागि सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम सञ्चालन गर्न अनुमति लिन चाहाने व्यक्ति वा संस्थाले कार्यपालिका समक्ष अनुमतिको लागि निवेदन दिनुपर्नेछ ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिम अनुमति माग गर्ने व्यक्ति वा संस्थालाई कार्यपालिकाले कार्यक्रम तथा सोमा हुने खर्च रकम गाउँपालिकाको वार्षिक बजेटमा उल्लेख हुने र उक्त रकम दफा ५ बमोजिमको कोष मार्फत खर्च हुनेगरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्न अनुमति दिन सक्नेछ ।
- (३) यस दफामा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भएता पनि नेपाल सरकार वा प्रदेश सरकारको सहमति वा अनुमति अथवा नेपाल सरकार वा प्रदेश सरकारको नीति अन्तर्गत सञ्चालित हुने अनाथ तथा जोखिमयुक्त बालबालिकाको लागि सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम सञ्चालन भइरहेको हकमा यो ऐनको व्यवस्था हुने छैन ।
- ५. कोष स्थापना :** (१) कार्यपालिकाले गाउँपालिका क्षेत्रभित्र अनाथ तथा जोखिमयुक्त बालबालिकाको लागि सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने गैरसरकारी संघ संस्था तथा अन्य निकायले अनाथ तथा जोखिमयुक्त बालबालिकाको लागि सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रममा खर्च गर्न वा कोषको मूलधनमा योगदान गर्ने गरी रकम दाखिला गर्नको लागि एक अनाथ तथा जोखिमयुक्त बालबालिकाका लागि सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम सञ्चालन कोष स्थापना गर्नेछ ।
- (२) कोषमा स्थानीय तहले अनाथ तथा जोखिमयुक्त बालबालिकाको लागि सामाजिक सुरक्षा प्रदान गर्ने, गरीवी न्यूनिकरणका लागि विनियोजन गरिएको रकम पनि दाखिला गर्न सकिनेछ ।
- (३) गाउँपालिका क्षेत्रमा कोषमा दाखिला रकम बाहेक अन्य श्रोतबाट खर्च गर्ने गरी कुनै संस्थालाई अनुमति वा सहमति दिइने छैन ।
- ६. कोष सञ्चालन व्यवस्था :** (१) कोषको सञ्चालनको लागि देहाय बमोजिम एक कोष व्यवस्थापन तथा सञ्चालक समिति रहनेछ ।
- (क) गाउँपालिकाबाट मनोनित कार्यपालिकाको एक जना महिला सदस्य, -संयोजक
- (ख) स्थानीय स्तरमा कार्यरत बालबालिकाहरूसंग सम्बन्धित गैरसरकारी संस्था वा स्थानीय बालसंरक्षण समितिका अध्यक्षहरू मध्येबाट सामाजिक विकास समितिबाट मनोनित एक जना प्रतिनिधि
-सदस्य
- (ग) स्थानीय स्तरमा सञ्चालित सार्वजनिक वा सामूदायिक माध्यमिक विद्यालयहरूको प्रधानाध्यापकहरू मध्येबाट सामाजिक विकास समितिबाट मनोनित एक जना प्रतिनिधि
-सदस्य
- (घ) स्थानीय स्तरमा सञ्चालित सहकारी संस्थाहरूका अध्यक्षहरू मध्येबाट सामाजिक विकास समितिबाट मनोनित एक जना प्रतिनिधि
-सदस्य
- (ङ) स्थानीय स्तरमा कार्यरत स्वास्थ्य संस्थासंग सम्बन्धित कर्मचारी वा महिला स्वास्थ्य स्वयं सेवकहरू मध्येबाट सामाजिक विकास समितिबाट मनोनित एक जना प्रतिनिधि
-सदस्य

(च) कोषमा योगदान गर्ने दाताहरु मध्येबाट सामाजिक विकास समितिबाट मनोनित एक जना प्रतिनिधि
-सदस्य

(छ) स्थानीय बाल क्लवहरु मध्येबाट सामाजिक विकास समितिबाट मनोनित एक जना प्रतिनिधि
-सदस्य

(ज) सामाजिक विकास शाखाका एकजना कर्मचारी - सदस्य सचिव

तर सामाजिक विकास समिति गठन भईनसकेको अवस्थामा गाउँ तथा कार्यपालिकाले सदस्य तोक्नु पर्नेछ ।

(२) समितिका सदस्यहरुको कार्यवधि तीन वर्षको हुनेछ ।

(३) उपदफा (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएता पनि कोषमा कुनै रकम दाखिला गर्दा भएको सम्झौता सञ्चालक समितिमा कुनै प्रतिनिधित्व गराउनुपर्ने भएमा सो रकमसँग सम्बन्धित खर्चको निर्णय गर्दा सम्झौता बमोजिमको प्रतिनिधित्व गराउन पर्नेछैन ।

७. अक्षय कोष खडा गर्ने : (१) कोषले जम्मा गर्ने गरी प्राप्त रकममध्ये अक्षयकोषका लागि प्राप्त हुने सबै र अन्यमध्ये पच्चीस प्रतिशत रकम अक्षय कोषको रूपमा राख्नुपर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको रकमको व्याज वापत प्राप्त हुने रकम बाहेक अक्षय कोषको रूपमा रहेको रकम कुनै पनि कार्यमा खर्च गर्न पाइनेछैन ।

८. शर्त बमोजिम खर्च गर्ने : कोषमा रकम दाखिला गर्दा कुनै निर्धारित कार्यक्रम वा कुनै कार्यक्रममा निर्धारण प्रक्रियाबाट खर्च गर्ने सहमति बमोजिम दाखिला भएको रकम खर्च गर्दा सञ्चालक समितिको सहमति बमोजिम खर्च गर्नुपर्नेछ ।

९. कोषको रकम खर्च गर्न नपाइने : देहाय बमोजिमको कार्यमा कोषको रकम खर्च गर्न पाइने छैन:-

(क) तालिम, गोष्ठी, भ्रमण वा सो प्रकृतिको अन्य कार्य,

(ख) मसलन्द, छपाई, पत्रपत्रिका, विज्ञापन वा सो प्रकृतिको अन्य कार्य ।

१०. कोषमा रकम दाखिला गर्न सक्ने : (१) गाउँपालिकाले अनाथ तथा जोखिममा रहेका बालबालिकाको संरक्षण, सुरक्षा तथा सबलीकरणमा वार्षिक बजेट माफत तोकिएको रकम कोषमा दाखिला गरी कोष माफत खर्च गर्न सक्नेछ ।

(२) गाउँपालिका क्षेत्रमा कार्यक्रमको लागि खर्च हुने सबै प्रकारका रकम कोषमा दाखिला हुने व्यवस्था कार्यपालिकाले मिलाउनेछ ।

परिच्छेद-३

कोषको रकम खर्च गर्ने प्रक्रिया

११. खर्च व्यवस्थापन : कोषको रकम देहाय बमोजिमको कार्यक्रमहरुमा खर्च गर्न सकिनेछ:-

(क) लक्षित समुहलाई दिइने नगद अनुदान,

(ख) लक्षित समुहलाई निश्चित अवधिको सहयोगार्थ दिइने आवधिक अनुदान,

(ग) लक्षित समुहलाई आवश्यकता अनुसार विपद समेतमा सहयोग गर्न दिइने विशेष अनुदान,

(घ) कुनै दाताले कुनै बालबालिका लागि तोकेर दिएको सशर्त अनुदान ।

१२. लाभग्राही समूह : दफा ११ बमोजिमको कार्यक्रम देहाय बमोजिमको लाभग्राही बालबालिकाको लागि सञ्चालन गर्नुपर्नेछ :-

- (क) आमा बाबु दुबैको मृत्यु भएको, कोही पनि आफन्त नभई अरुको शरणमा बसेका बालबालिका,
- (ख) आमा बाबु दुबैको मृत्यु भई आफै घरमुली भएका बालबालिका,
- (ग) आमा बाबु दुबैको मृत्यु भई आफन्तको (परिवारका अन्य सदस्यको) रेखदेखमा रहेका बालबालिका,
- (घ) आमा बाबु दुबै मानसिक रोगी, बेपत्ता, पूर्ण अपाङ्गता भई उनीहरूबाट उचित संरक्षण पाउन नसकेका बालबालिका,
- (ङ) आमा वा बाबु कुनै एकको मृत्यु, बेपत्ता, दोस्रो विवाह गरी टाढा बसेको, बौद्धिक वा इन्द्रिय सम्बन्धी दिर्घकालिन अशक्तता भएका, बाबुको पहिचान नभएको वा पूर्ण अपाङ्गता भई एकल अभिभावकसंग बसिरहेका बालबालिका ।
- (च) आफ्नो सम्पत्ति नभएको, स्याहार सुसार गर्ने परिवारको सदस्य वा संरक्षक नभएको बालबालिका ।

१३. नगद अनुदानको दर : लाभग्राहीलाई नगद अनुदान दिँदा प्रति महिना कार्यपालिकाले तोकेको रकममा नघटने गरी दिनुपर्नेछ ।

१४. सार्वजनिक सुचना गर्नुपर्ने : (१) प्रत्येक वर्ष अनुसूची-१ बमोजिमको ढाँचामा कार्यतालिका सहित सार्वजनिक सुचना गरी लक्षित बालबालिकाको लागि दिइने अनुदानको प्रक्रिया सुरु गर्नु पर्नेछ ।

- (२) सुचना प्रकाशन गर्दा वडा कार्यलय, विद्यालय, स्वास्थ्य संस्था बालबालिकासँग काम गर्ने सरकारी तथा गैर सरकारी संस्थाका कार्यालयहरूमा सुचना टाँस्नु पर्नेछ ।

१५. आवेदन गर्नुपर्ने : (१) आवेदन आव्हानको लागि सार्वजनिक सुचना प्रकाशित गर्नुपर्नेछ ।

- (२) उपदफा (१) बमोजिम सार्वजनिक सुचना प्रकाशित गर्दा र आवेदन फारम वितरण गर्दा गाउँपालिकामा कार्यक्षेत्र रहेका संघ संस्था, बाल अधिकार समिति, बाल समूहको सहयोग लिन सकिनेछ ।
- (३) उपदफा (१) बमोजिम सुचना प्रकाशन गरेको पन्ध्र दिनभित्र अनुसूची-२ बमोजिमको ढाँचा आवेदन दिनु पर्नेछ ।
- (४) उपदफा (१) बमोजिमको आवेदनसाथ देहायका कागजात संलग्न गर्नुपर्नेछ :-

- (क) बालबालिकाको जन्म दर्ता प्रमाण पत्रको प्रतिलिपि,
- (ख) अभिभावक हुनेहरूले अभिभावकको नागरिकताको प्रमाण पत्रको प्रतिलिपि,
- (ग) बाबु/आमाको मृत्यु भएको अवस्थामा मृत्यु दर्ताको प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि,
- (घ) अभिभावक पूर्ण अपाङ्गता भएमा अपाङ्गता कार्डको प्रतिलिपि,
- (ङ) बाबुआमा बेपत्ता भएको, मानसिक रोगी भएको सन्दर्भमा प्रमाण खुल्ने कागजात ।

१६. लाभग्राहीलाई दिइने रकमको निर्धारण, लाभग्राहीको संख्या निर्धारण, छनौटको लागि प्राथमिकता र छनौटको प्रक्रिया : (१) लाभग्राहीलाई वितरण गर्ने अनुदान रकम देहाय बमोजिम निर्धारण गर्नुपर्नेछ ।

- (क) अघिल्लो वर्षको लेखा विवरणमा खुलेको कोषको रकमबाट प्राप्त व्याज, कुनै दाता वा निकायबाट लक्षित बालबालिकालाई वितरण गर्नभनि दिइएको रकम जोडेर लाभग्राहीलाई वितरण गर्ने जम्मा अनुदान रकमको तय गर्ने,
- (ख) खण्ड (क) अनुसार रकम गणना गर्दा यस अघिको वर्षमा सम्भौता भएका लाभग्राहीलाई दिनु पर्ने रकम घटाई वितरण गर्ने रकमको तय गर्ने,

(ग) कुनै दाताबाट निर्धारित दर बमोजिम निश्चित अवधिको लागि अनुदान दिने गरी रकम प्राप्त भएमा त्यस्ता लाभग्राहीको लागि प्राप्त रकम छुट्टै विशेष अनुदान उपशीर्षकमा रकम उल्लेख गर्ने,

(घ) तर खण्ड (ग) बमोजिम रकम प्राप्त गर्दा दफा १३ बमोजिमको दरमा कम्तीमा एक वर्षभन्दा कम समयको लागि रकम स्वीकार गर्न पाईने छैन । यस दफामा तोकिएभन्दा कम रकम अक्षय कोषमा भने जम्मा गर्न सकिने ।

(२) लाभग्राहीको संख्या निर्धारण देहाय बमोजिम गर्नु पर्नेछ :-

(क) दफा १३ मा तोकिएको दरलाई बाह्र महिनाले गुणन गरेर दफा १६.१ (ख) बाट प्राप्त रकमलाई भाग गरी लाभग्राहीको संख्या निर्धारण गर्नु पर्ने ।

(ख) तर दफा १६.१ को लागि लाभग्राहीको लागि दाताबाट अनुदान रकम प्राप्त भएकालाई छुट्टै उपशीर्षकमा राखी लाभग्राहीको संख्या एकिकन गर्ने ।

(३) लाभग्राहीको छनौटको प्राथमिकता देहाय बमोजिम हुनेछ :-

	आवेदकको प्रकार	प्राथमिकीकरण	थप प्राथमिकीकरण
१	आमाबाबु दुवै गुमाई अरुको शरणमा रहेका बालबालिका	पहिलो	एकै प्रकारका आवेदकहरु
२	आमाबाबु दुवै गुमाई आफै घरमुली भएका बालबालिका	दस्रो	मध्येबाट छनौट गर्नु परेमा निम्नानुसार
३	आमाबाबु दुवै गुमाई आफन्तको रेखदेखमा रहेका बालबालिका	तेस्रो	बालबालिकालाई प्राथमिकरण गर्नु नपर्नेछ
४	आमाबाबु दुवै मानसिक रोगी, बेपत्ता, पुर्ण अपाङ्गता भई उचित संरक्षण पाउन नसकेका बालबालिका	चौथो	:- (क) हाल बाल श्रमिकको रूपमा काम गरिरहेका बालबालिका
५	आमाबाबुमध्ये कुनै एकको मृत्यु, बेपत्ता, दोस्रो विवाह गरी छुट्टै बसेको, मानसिक रोगी, बाबुको पहिचान नभएको वा पूर्ण अपाङ्गता भई एकल अभिभावकसँग बसिरहेका बालबालिका	पाँचौ	(ख) विद्यालय बाहिर रहेका बालबालिका (ग) आफ्नो सम्पत्ति नभएका बालबालिका

(४) उपदफा (३) बमोजिमको प्राथमिकीकरण गरी छनौट भएका बालबालिकाहरुको नामावली सम्बन्धित स्थानीय तहले सार्वजनिक सूचनाद्वारा जनाकारी गराउनु पर्नेछ ।

(५) छनौट सम्बन्धी जानकारी सम्बन्धित बालबालिका, उनीहरुका अभिभावक र अध्ययन गरिरहेको विद्यालयलाई पत्र मार्फत वा अन्य सञ्चार माध्यमद्वारा गरिनेछ ।

१७. सम्झौता गरी परिचयपत्र दिनु पर्ने : (१) दफा १६ बमोजिम छनौट भएका बालबालिकाहरुलाई सहयोग प्रदान गर्नु अघि उनीहरुका बाबु आमा वा अभिभावक वा स्वयं बालबालिकासँग अनुसूची-३ बमोजिमको ढाँचामा सम्झौता गर्नु पर्नेछ ।

(२) सम्झौताको समयमा छनौट भएका बालबालिका, उनीहरुको बाबु आमा वा अभिभावकलाई यसबाट पर्ने असर तथा प्रभावका बारेमा जानकारी एबम् परामर्श गरिनेछ ।

(३) उपदफा (१) बमोजिम सम्झौता गरिएका आमा बुबा वा अभिभावक वा स्वयं बालबालिकालाई अनुसूची-४ बमोजिमको ढाँचामा परिचय पत्र दिनु पर्नेछ ।

परिच्छेद-४

अनुदान रकमको वितरण

१८. रकम वितरण र उपयोग : (१) अनुदान रकम चौमासिक रूपमा वितरण गर्नु पर्नेछ ।

- (२) अनुदान रकम बालबालिकाको अभिभावकलाई दिनु पर्नेछ । यदि बालबालिका आफैँ घरमुली भएको अवस्थामा भने सम्बन्धित बालबालिकालाई नै दिन सक्नेछ ।
- (३) उपदफा (१) बमोजिमको रकमको वितरण गर्दा सबै सरोकारवालाहरूलाई समेटेर कुनै समारोह भएको अवसर पारेर भत्ता वितरण गर्न सकिनेछ । वा नेपाल सरकारले सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण गर्ने समयमा वितरण गर्न बाधा पर्ने छैन ।
- (४) अनुदान रकमको उपयोग लाभान्वित वर्गका अभिभावकले बालबालिकाको हितमा (जस्तै शिक्षा, स्वास्थ्य, खाना, कपडा आदि) प्रयोग गर्नुपर्नेछ ।

१९. लगत कट्टा हुने अवस्थाहरू : देहायको अवस्थामा लाभग्राहीहरूको नाम सम्बन्धित स्थानीय तहको अभिलेखबाट कट्टा गरिनेछ ।

- (क) निज बसाई सरी गएमा
- (ख) निजले अन्य व्यक्ति वा संघ संस्थाबाट यस कार्यक्रमबाट भन्दा बढी सहयोग प्राप्त गरेमा,
- (ग) निजले उच्च माध्यमिक तह पूरा गरेमा वा अठार वर्ष पूरा भएमा
- (घ) निजको बाल विवाह भएमा,
- (ङ) निजको मृत्यु भएमा,
- (च) स्वयं नाबालकले आफूले पाउने रकम नलिने भनि स्व घोषण गरेमा,

परिच्छेद-५

अनुगमन, लेखा प्रतिवेदन तथा अभिलेखिकरण

२०. अनुगमन तथा प्रतिवेदन : (१) कार्यक्रमको वार्षिक प्रतिवेदन जेष्ठ महिनामा तयार गरी कार्यपालिकाको सामाजिक विकास हेर्ने समितिमा पेश गर्नु पर्नेछ ।

- (२) प्रतिवेदनको ढाँचा समितिले तोकिए बमोजिम हुनेछ ।
- (३) यस ऐन बमोजिम कार्यान्वयन हुने कार्यक्रमको अनुगमन समितिले गर्नेछ ।
- (४) अनाथ तथा जोखिमयुक्त बालबालिकाका लागि यस ऐन बमोजिमको कार्यक्रम सञ्चालन भए नभएको अनुगमन गर्न सामाजिक शाखा वा कुनै समितिको सदस्यको संयोजकत्वमा अनुगमन टोली बनाई प्रतिवेदन तयार गराउन बाधा पर्ने छैन ।
- (५) समितिले स्थलगत अध्ययन गरी उद्देश्य अनुरूप काम भए नभएको हेरी नभएको पाएमा अनुदान रकम रोक्का गर्न निर्देशन दिन सक्नेछ ।
- (६) अनुगमन गर्दा सञ्चालक समितिले गरेका काम कारवाही समेत हेरी प्रक्रिया पुरा भए नभएको प्रतिवेदन तयार गरी सञ्चालक समितिलाई सुधारको लागि निर्देशन दिन सक्नेछ ।

२१. लेखा सम्बन्धी व्यवस्था : (१) अक्षय कोषको रकम नेपाल राष्ट्र बैंकबाट “क, ख, वा ग” श्रेणिको इजाजत प्राप्त मध्ये अधिकतम व्याजदर तथा अन्य सुविधा उपलब्ध गराउने बैंकमा मुद्दती खाता खोली रकम जम्मा गरिनेछ ।

(२) कोषबाट प्राप्त ब्याज तथा कोषमा नजाने तर लाभग्राहीलाई अनुदानको लागि दिइने भनी प्राप्त रकम संकलनका लागि सोही बैकमा छुट्टै चल्ती खाता खोलिनेछ ।

(३) दुवै खाताको खाता सञ्चालक समितिको संयोजक र सदस्य सचिवको संयुक्त दस्ताखतबाट हुनेछ ।

२२. लाभग्राहीहरूको मूल अभिलेख : लाभग्राहीहरूको मूल अभिलेख अनुसूची-५ बमोजिमको ढाँचामा सवैले देख्ने गरी राख्नु पर्नेछ ।

२३. गुनासो दर्ता गर्न सक्ने : (१) अनुदानको लागि छनौट भएका बालबालिकाले रकमको विवरण वा अन्य प्रकृया उपर चित्त नवुझेमा निर्णय भएको मितिले पैतिस दिनभित्र कार्यपालिकाको सामाजिक सुरक्षा हेर्ने शाखामा गुनासो दर्ता गर्न सक्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम कुनै गुनासो प्राप्त भएमा सामाजिक विकास शाखाले सो उपर आवश्यक जाँचवुझ गरी निर्णयको लागि समितिको बैठकमा पेश गर्नु पर्नेछ ।

२४. अनुसूचीमा हेरफेर तथा थपघट गर्न सक्ने : कार्यपालिकाले अनुसूचीमा आवश्यक हेरफेर तथा थपघट गर्न सक्नेछ ।

अनुसूची-१

(दफा १४ को उपदफा (१) सँग सम्बन्धित)

अनुदान वितरण तालिकाको ढाँचा

चरण	महिना	गर्न पर्ने कार्य	कैफियत
-----	-------	------------------	--------

प्रक्रिया सुरु	असोज	रकम, संख्या र अन्तिम नतिजा जानकारी गराउने मिति तय	
सूचना प्रकाशन	कार्तिक	सबै वडाकार्यालय तथा विद्यालयमा समेत	सबै जनाले थाहा पाउने गरी सूचना प्रवाह हुनुपर्ने ।
आवेदन संकलन	मंसिर मसान्त सम्म	सबैलाई सहज हुने गरी संकलन गर्ने	वडा कार्यालयसँग समन्वय गरी वडास्तरमा संकलन गर्ने व्यवस्था गर्नुपर्ने यसका लागि स्थानीय स्तरमा गठित बाल संरक्षण समितिको सहयोग लिन सकिनेछ ।
छनौट	पुस मसान्त	आवेदनको मूल्यङ्कन तथा छनौट	
गुनासो सुनुवाई	फाल्गुन पहिलो हप्ता	सूची प्रकाशन गरी ७ दिन सम्ममा कसैको केही गुनासो भए राख्न अनुरोध गर्दै सूचना प्रकाशन	
सम्झौता	फाल्गुन महिना भित्र	सम्झौतामा कहिले सम्म कसरी कुन महिनामा दिइने आदि खुलाउनु पर्ने ।	
कार्यान्वयन	सम्झौता अवधिसम्म		

अनुसूची-२

(दफा १५ को उपदफा (३) सँग सम्बन्धित)

अनाथ तथा जोखिमयुक्त बालबालिकाका लागि सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम आवेदन फारामको ढाँचा

१. बालबालिकाको विवरण:

नाम, थर: लिङ्ग

उमेर गाउँपालिका वडा नं. विद्यालय
..... कक्षा स्वास्थ्य अवस्था
..... जन्म दर्ता भएको/नभएको

२. बुवाको विवरण

(१) बुवाको नाम, थर:

(२) बुवा नभएको भए सोको कारण : (क) मृत्यु भएको (ख) बेपत्ता (ग) अर्को विवाह गरी गएको (घ) अन्य
.....

(३) बुवाको शारीरिक वा मानसिक अवस्था: (क) मानसिक रोगी (ख) पुर्ण अपाङ्ग (ग) अन्य अवस्था
.....

३. आमाको विवरण

(१) आमाको नाम, थर:

(२) आमा नभएको भए सोको कारण : (क) मृत्यु भएको (ख) बेपत्ता (ग) अर्को विवाह गरी गएको (घ) अन्य
.....

(३) आमाको शारीरिक वा मानसिक अवस्था: (क) मानसिक रोगी (ख) पुर्ण अपाङ्ग (ग) अन्य अवस्था
.....

४. आमा वा बुवा वा अभिभावक अपाङ्ग भएमा अपाङ्गताको परिचय पत्र भएको/नभएको

अपाङ्गताको प्रकार क ख ग घ

५. अभिभावक/संरक्षकको विवरण:

अभिभावक/संरक्षकको नाम, थर:

पुरा ठेगाना

अभिभावक/संरक्षकको नागरिकता प्रमाण पत्र नम्बर

६. पारिवारिक विवरण:

क्र.स	परिवारको सदस्यको नाम	नाता	उमेर	पेसा

अनुसूची-३

(दफा १७ को उपदफा (१) सँग सम्बन्धित)

गाउँपालिका र सम्बन्धित अभिभावक वा बालबालिका बीच हुने सम्झौताको ढाँचा

स्थानीय सामाजिक सुरक्षा प्राप्त गर्ने बालबालिकाको अभिभावक वा बालबालिका स्वयं श्री पहिलो पक्ष र कोष व्यवस्थापन समिति, दोस्रो पक्ष बीचमा श्री को हितार्थ उपयोग गर्ने गरी मासिक रु. का दरले सम्म तपशिल तथा अनाथ तथा जोखिमयुक्त बालबालिकाका लागि सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम सञ्चालन ऐन, २०७५ मा उल्लेखित शर्त बन्देज पालना गरेसम्म अनुदान रकम उपलब्ध गराउने सम्बन्धमा सम्झौता गर्न दुवै पक्ष सहमत भई यस सम्झौता हस्ताक्षर गरी एक प्रति लियौं दियौं ।

तपशिल

(क) सम्बन्धित अभिभावकले पालना गर्नुपर्ने शर्त

१. बालबालिकालाई निरन्तर विद्यालय पठाउने ।
२. प्राप्त सहयोगको रकम बालबालिकाको हितको लागि खर्च गर्ने ।
३. विरामी भएर वा अन्य कारणबाट बालबालिका विद्यालय जान नसकेमा सम्बन्धित विद्यालय र गाउँपालिकालाई लिखित जानकारी दिने ।
४. बालबालिकालाई जोखिमपूर्ण काममा नलगाउने ।
५. अनुगमन समितिलाई सहयोग गर्ने र दिएका सुझाव कार्यान्वयन गर्ने ।
६. बालबालिकाको स्थितिमा कुनै परिवर्तन आए त्यसको जानकारी समितिलाई दिने ।
७. छोरा र छोरीमा भेदभाव नगर्ने ।

(ख) सम्बन्धित समितिले पालना गर्नुपर्ने शर्तहरू:

१. यस सम्झौतामा उल्लेखित रकम सम्झौता अवधि भरि वा शर्तको पालना भएसम्म चौमासिक उपलब्ध गराउने,
२. यस कार्यविधि भित्र रही समितिले दिएको सुझाव कार्यान्वयन गर्ने,
३. अनुगमनको क्रममा निर्देशिका अनुसार प्रदान गरी आएको सहयोग रकम रोक्का वा स्थगन गर्नुपर्ने पनि आधार भेटिएमा सुनुवाइको उचित मौका दिई लिखित रूपमा सम्बन्धित अभिभावक र विद्यालयलाई सूचना दिने,
४. सम्बन्धित अभिभावक र बालबालिकासँग निरन्तर सम्पर्कमा गरिरहनुपर्ने ।

अभिभावक/बालबालिका स्वयं सञ्चालन समितिको तर्फबाट

नाम, थर: नाम, थर:

नागरिकता नं. दस्ताखत:

बालबालिकाको नाम:..... पद:

ठेगाना संस्थाको छाप:

विद्यालयको नाम कक्षा

औंठा छाप

इति सम्वत् साल..... महिना गतेरोज शुभम् ।

अनुसूची-४

(दफा १७ को उपदफा (३) सँग सम्बन्धित)

अनाथ तथा जोखिमयुक्त बालबालिकाका लागि दिइने सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम परिचय पत्रको ढाँचा

लिखु गाउँपालिकाको कार्यालय

ओखलढुंगा जिल्ला १ नं. प्रदेश

परिचय पत्र नं.

नाम, थर: _____ लिङ्ग _____ वडा नं. _____

ठेगाना: गाउँपालिका _____ वडा नं. _____

जिल्ला : _____ प्रदेश: _____

विद्यालय: _____ अध्यापन गरिरहेको कक्षा: _____

अभिभावकको नाम, थर: _____ ना.प्र.प.नं. _____

अभिभावकको ठेगाना: गाउँपालिका _____ वडा नं. _____

जिल्ला : _____ प्रदेश: _____

बैंकमा खाता खोलेको भए

बैंकको नाम र खाताको किसिम: _____

बैंक खाताको नम्बर: _____

रकम पाएको विवरण:

बुझिलिनेको नाम, थर:	बुझाउनेको नाम, थर:
दस्ताखत:	दस्ताखत:
मिति:	मिति:
कूल रकम:	पद:

अनुसूची-५

(दफा २२ सँग सम्बन्धित)

अनाथ तथा जोखिमयुक्त बालबालिकाका लागि दिइने सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम लाभग्राहीहरूको अभिलेख

लिखु गाउँपालिकाको कार्यालय

ओखलढुंगा जिल्ला १ नं. प्रदेश

लाभग्राही नं.	लाभग्राहीको नाम, थर	अध्ययन गर्ने भए विद्यालय		अभिभावक संरक्षकको नाम, थर	अभिभावक संरक्षकको नागरिकता नं.	ठेगाना
		नाम	थर			